

Pojęcia epidemiologiczne: zachorowalność i chorobowość

Epidemiologia jest podstawową nauką o zdrowiu publicznym. Można ją określić jako wszelkie badania dotyczące zdarzeń związanych ze zdrowiem w populacjach, mające na celu między innymi uzyskanie informacji:

- Ilu osób dotyczą takie zdarzenia?
- Czy ryzyko zwiększa się, czy maleje?
- Jak jest znaczenie problemu?
- Jak można było mu zapobiec?

Główne pojęcia epidemiologii to zachorowalność i chorobowość.

Chorobowość:

Chorobowość dotyczy istniejących przypadków, natomiast zachorowalność nowych.

Zgłoszono, że w populacji 10 000 osób 500 z nich choruje na pewną chorobę. Jaka jest chorobowość w przypadku tej choroby w tej populacji?

Można to obliczyć następująco:

$$\frac{\text{liczba przypadków}}{\text{populacja}} \times 100$$

Za pomocą tego wzoru uzyskujemy informacje o wartości procentowej. Dzieląc 500 przez 10 000 i mnożąc wynik przez 100 (aby uzyskać wartość procentową), dowiadujemy się, że choroba dotyczy 5% populacji. Tak więc chorobowość w przypadku tej choroby wynosi 5%.

$$\frac{500}{10,000} \times 100 = 5\%$$

Zamiast przedstawiać chorobowość jako procent, można także podać liczbę chorych osób w populacji o standardowej wielkości, np. 1000 osób. Obliczenia wyglądałyby następująco:

$$\frac{500}{10,000} \times 1,000 = 50$$

To oznacza, że choruje 50 na każdy 1000 pacjentów.

Chorobowość przypomina opisywanie grupowego zdjęcia:

- Ile osób jest na nim widocznych? Ta liczba to dana populacja.
- Ile osób wykazuje pewną cechę (np. taki sam kolor włosów)? Ta liczba służy do obliczenia chorobowości.

W epidemiologii chorobowość jest obliczana trzema sposobami:

- **Chorobowość punktowa:** liczba przypadków zdarzeń dotyczących zdrowia w pewnym momencie. Na przykład w ankiecie może pojawić się pytanie, czy respondent aktualnie pali.
- **Chorobowość okresowa:** liczba przypadków zdarzeń dotyczących zdrowia w pewnym okresie, na przykład 12 miesięcy. Na przykład w ankiecie może pojawić się pytanie, czy respondent palił **w ciągu ostatnich 12 miesięcy**.
- **Chorobowość życiowa:** liczba przypadków zdarzeń

dotyczących zdrowia w całym okresie życia. Na przykład w ankiecie może pojawić się pytanie, czy respondent **kiedykolwiek** palił.

Zachorowalność:

Zakażenie wirusem HIV obecnie jest leczone, a oczekiwana długość życia pacjenta jest normalna. Oznacza to, że przy stałej liczbie nowych przypadków wartości chorobowości będą wzrastać. Analiza nowych przypadków (zachorowalność) pozwala lepiej zrozumieć, o co chodzi.

$$\text{Zachorowalność} = \frac{\text{nowe przypadki}}{\text{populacja łącznie}}$$

W populacji 1000 zdrowych osób 28 zostało zakażonych wirusem HIV w ciągu dwóch lat obserwacji. Wskaźnik zachorowalności wynosi 28 przypadków na 1000 osób, co oznacza 2,8% przez dwa lata lub 14 przypadków na 1000 osobolat (częstość zachorowalności), ponieważ wskaźnik zachorowalności (28 na 1000) jest dzielony przez liczbę lat (2).

Arkusze informacyjne

- Arkusz informacyjny: Zachorowalność

Size: 104,947 bytes, Format: .docx

Arkusz informacyjny zawierający przykłady obliczania zachorowalności jako funkcji nowych zachorowań w określonym przedziale czasu w populacji o znanej liczebności.

- Arkusz informacyjny: Chorobowość

Size: 106,190 bytes, Format: .docx

Arkusz informacyjny zawierający szczegółowe przykłady obliczania chorobowości jako funkcji liczby zachorowań na daną chorobę w populacji o znanej liczebności.

A2-1.03-V1.2